

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ

Циммерман Г.А.

Україна, м. Запоріжжя, Запорізький національний університет

Циммерман О.В.

Україна, м. Запоріжжя, Економіко-правничий коледж ЗНУ

Для виконання завдань, які постали перед сучасною вищою освітою, необхідно вдосконалювати навчально-виховний процес, створювати такі методи і форми взаємодії викладача і студента, які спрямовані на заохочення самостійної навчальної діяльності студентської молоді, оскільки компетентнісна парадигма освіти регламентує, що тільки ті знання, які людина набула самостійно, завдяки власному досвіду, думці й діям, стають справді її здобутком. Тому у вищих навчальних закладах останнім часом спостерігається тенденція до збільшення годин на самостійну роботу. Згідно з існуючими нормативними вимогами, на самостійну роботу студентів передбачено до 2/3 загального обсягу часу, відведеного на вивчення конкретної дисципліни [1].

Мова йде не лише про збільшення кількості годин на самостійне навчання, а про принциповий перегляд організації навчального процесу у ВНЗ, який повинен будуватися так, щоб розвивати уміння вчитися, формувати у студента здібності до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань, способів адаптації до професійної діяльності. Тому основним завданням викладача у вищій школі стає не репродуктивне викладання набору готових знань, а організація активної самостійної роботи студентів [3].

У відповідності до поглядів провідних педагогів самостійною роботою будемо вважати організовану викладачем активну діяльність студентів, направлену на виконання поставленої дидактичної мети в спеціально відведений для цього час. Дидактичні завдання самостійної роботи студентів включають: пошук знань, їх осмислення і закріплення; формування і розвиток практичних навичок, а також інтелектуальних і гностичних умінь; систематизацію знань тощо. Звідси самостійна робота визначається як засіб організації навчально-пізнавальної діяльності студента.

Слід акцентувати увагу на таких основних ознаках самостійної роботи:

- організована викладачем діяльність студента, яка здійснюється без постійної участі викладача;

- вимагає від викладача ретельного її планування;
- створення умов ефективної організації навчальної роботи студентів;
- потребує ґрунтовне методичне її забезпечення.

Розглянемо організацію самостійної роботи студентів Економіко-правничого коледжу ЗНУ з вивчення дисципліни «Інформатика».

В останні роки згідно навчальним планам спостерігається тенденція збільшення годин на самостійну роботу вивчення дисциплін. У робочому навчальному плані самостійна робота з дисципліни «Інформатика» (І курс) складає 10 відсотків від загального навантаження, а на 2 курсі, в залежності від спеціальності, від 20 до 40 відсотків.

Самостійна навчальна робота з дисципліни «Інформатика» покликана сформувати практичні навички роботи студентів з прикладними програмами та глобальною мережею Інтернет, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та поглиблене вивчення теоретичних і практичних проблем дисципліни з метою підвищення якості професійної підготовки.

Самостійна робота вирішує задачі всіх видів навчальної роботи. Крім того, самостійна робота має виховне значення: вона формує самостійність не тільки як сукупність вмінь та навичок, але й як рису характеру, яка грає суттєву роль у структурі особистості сучасного спеціаліста вищої кваліфікації. Самостійна робота студентів повинна систематично контролюватися викладачем. Основою для самостійної роботи служить науково-теоретичний курс, комплекс отриманих студентами знань. При розподілі завдань студенти отримують інструкції щодо їх виконання, методичні вказівки, посібники, перелік необхідної літератури.

Самостійна робота сприяє:

- поглибленню і розширенню знань;
- формуванню інтересу до пізнавальної діяльності;
- оволодінню прийомами процесу пізнання;
- розвитку пізнавальних здібностей.

На ефективність самостійної роботи студента значною мірою впливає керівництво нею викладача, яке охоплює:

- планування самостійної роботи студентів;
- формування в них потреб і мотивів до активної, творчої самостійної роботи;
- навчання студентів основам самостійної роботи;
- контроль за виконанням навчальних завдань.

Для забезпечення студентів електронними навчальними ресурсами, керування та організації самостійної роботи студентів коледжу з дисциплін «Інформатика»(1 курс) та «Інформатика та комп'ютерна техніка»(2 курс), було розроблено електронну підтримку цих дисциплін в системі управління навчанням Moodle [4].

Ці електронні навчальні курси (ЕНК) включають лекції, практичні та лабораторні роботи, підручники та посібники, презентації до лекцій, тести, методичні рекомендації до самостійної та індивідуальної роботи студентів. Наприклад, тематичний розділ «Основи програмування» курсу «Інформатика» має структуру (Рис. 1):

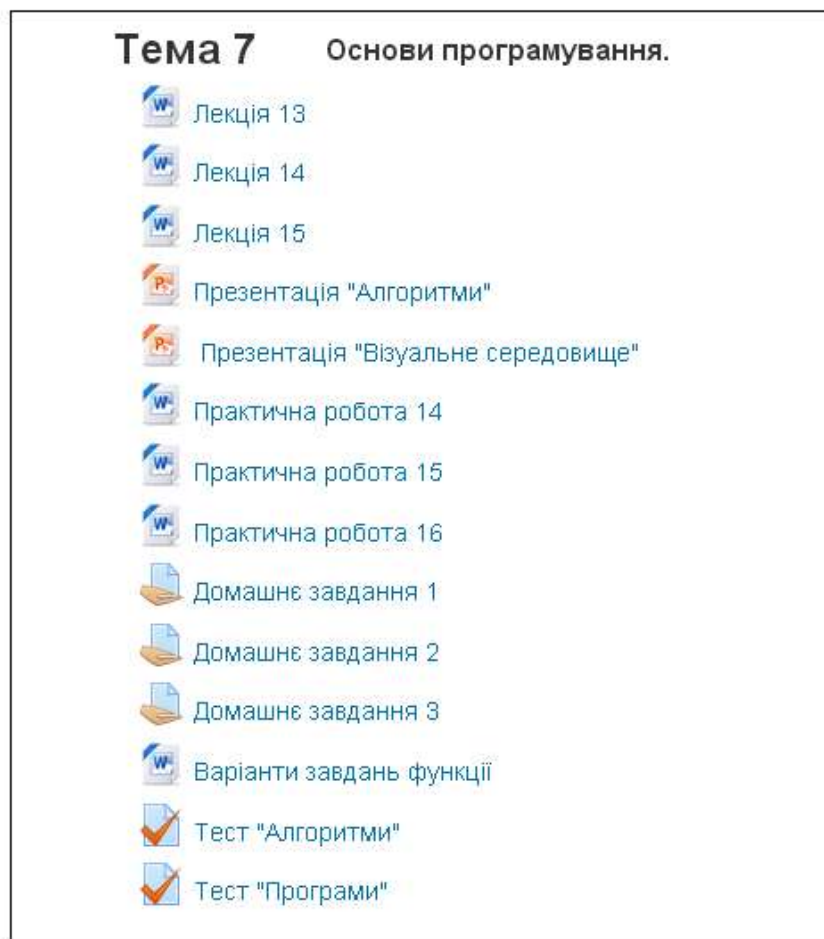

Рис. 1. Структура тематичного розділу «Основи програмування» курсу «Інформатика»

Самостійна робота засобами Moodle організується, по-перше, винесенням завдань в розділі «Самостійна робота студентів» (Рис. 2), які включають:

- методичні рекомендації до вивчення всіх тем з дисципліни;
- теми індивідуальних презентацій;

- перелік тематичних напрямів науково-дослідницьких робіт для секції «Інформаційні технології та програмування» на щорічну науково-практичну конференцію студентів Економіко-правничого коледжу “Молода наука”
- індивідуальні завдання для студентів 2 курсу.

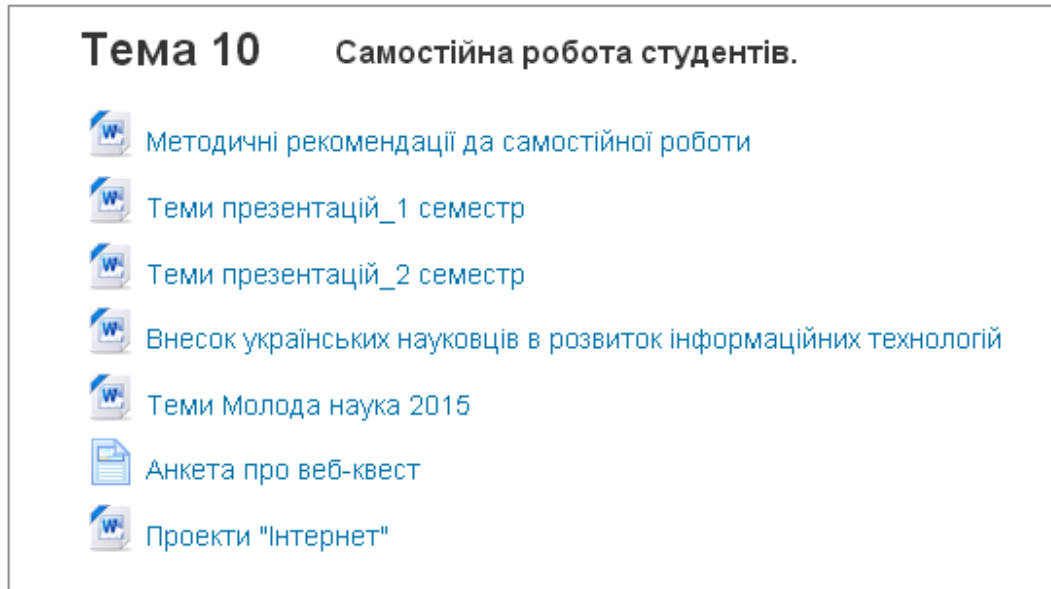

Рис. 2. Вміст тематичного розділу «Самостійна робота» курсу «Інформатика»

По-друге, самостійну роботу на першому курсі реалізовано у вигляді виконання онлайн домашніх завдань, що організується в Moodle структурним елементом “Завдання”. Студенти надсилають свої відповіді у вигляді файлів: документів текстового редактора, електронних таблиць, зображень, аудіо або відеокліпів. За кожне виконане завдання студент отримує бали та коментар викладача. Підсумкові оцінки заносяться в журнал оцінок.

По-третє, для перевірки якості засвоєння теоретичної частини дисципліни, для підготовки до тематичного оцінювання на 1 курсі та модульного контролю на 2 курсі в системі Moodle використовуються онлайн тестування, що організується в Moodle структурним елементом “Тест”.

По-четверте, для підвищення мотивації до навчання та зацікавленості у вивченні дисципліни «Інформатика» на платформі Moodle розроблені веб-квести «Ключ до знань» та «Веб подорож».

Веб-квест – досить нова педагогічна технологія, яка характеризується спрямованістю на вирішення конкретних освітніх задач, постановку пошуково-дослідницьких нестандартних завдань і використання інформаційних ресурсів Інтернету для розв’язання цих завдань. Ця технологія сприяє ефективному отриманню

студентом нової навчальної інформації, розвиває логіку, науково-дослідницькі навички, вміння аналізувати інформацію, закріплює знання та практичні вміння студентів. Веб-квест відкриває перед студентом можливість самостійно і творчо досліджувати і навчатися [1].

Система Moodle дозволяє реалізувати веб-квест у вигляді курсу, який може включати в себе (Рис. 3):

- інструкції (елемент «сторінка» або «Файл»);
- завдання (елемент «Завдання»);
- тести (елемент «Тест»);
- обговорення (елемент «Форум»);
- оцінювання із занесенням балів в журнал (елемент «Оцінки»);
- створення колективних документів(елемент «Wiki-сторінки»)

Веб-квест з інформатики

The screenshot shows the Moodle course interface for 'Веб-квест з інформатики'. At the top, there is a breadcrumb trail: 'В начало > Мои курсы > Циклова комісія математичних дисциплін та програмного забезпечення > Веб-квест з інформатики'. Below this, there is a navigation menu on the left with the following items: 'НАВИГАЦІЯ', 'В начало', 'Моя домашня сторінка', 'Страницы сайта', 'Мой профиль', 'Текущий курс', 'Веб-квест з інформатики' (expanded), 'Участники', 'Значки', 'Общее', 'Організаційні моменти', 'Завдання 1', 'Завдання 2', 'Завдання 3', 'Завдання 4', 'Завдання 5', 'Завдання 6', 'Рефлексія', and 'Мои курсы'. On the right side, there is a forum titled 'Форум "Обговорення завдань квесту"'. Below the forum, there is a section titled 'Організаційні моменти' with two items: 'Про квест' and 'Інструкція для надсилання відповіді'. At the bottom, there is a section titled 'Завдання 1' with five items: 'Завдання 1', 'Інструкція виконання завдання 1', 'Робота з сервісом dipity', 'Відповідь 1', and 'Результати'.

Рис. 3. Структура курсу «Веб-квест з інформатики»

Для мотивації самостійної діяльності з дисципліни «Інформатика» темою веб-квесту було обрано «Світові наукові заклади та особистості, що сприяли розвитку сучасної інформатики». Приклад завдання та інструкції до нього зображено на Рис 4. та Рис 5.

Завдання 1

У назві цього наукового закладу присутня наука, що вивчає, як в живому організмі, в машині і в суспільстві здійснюється переробка інформації, пов'язана з процесом управління. Цей заклад названий ім'ям розробника теорії цифрових автоматів та багатопроцесорних макроконвеєрних суперЕОМ, якого міжнародна організація IEEE Computer Society у 1998 року посмертно нагородила медаллю «Computer Pioneer».

Треба дати відповіді на наступні запитання:

1. Вкажіть повну назву цього наукового закладу. (2 бали)
2. Які обчислювальні машини були розроблені в цьому закладі? (2 бали)
3. Побудуйте в "стрічці часу" порядок створення цих обчислювальних машин з використанням онлайн сервісу Dipyty (4 бали)
4. На карті (наприклад Yandex або Google картах) вказати позначку цього закладу та карту представити у вигляді із супутника. (2 бали)

Правильна відповідь принесе вам 10 балів.

Рис. 4. Приклад завдання Веб-квесту

Інструкція виконання завдання 1

1. Дати лаконічні відповіді на поставлені запитання. Додати посилання на джерело інформації(адреса сайту, на якому ви знайшли відповідь).

Наприклад, відповідь - Комп'ютер http://informatic-10.at.ua/index/shho_take_komp_39_juter/0-35

2. Для створення "стрічки часу" можна скористатися наступним безкоштовним онлайн сервісом:<http://www.dipyty.com/>

3. Детальні інструкції у файлі *Робота з сервісом dipyty.doc*

Приклад "стрічки часу":

Відповідь надсилати у вигляді зображення (скріншота стрічки часу - клавіша Print Screen), яке вставити в текстове поле відповіді або прикріплити файл, у якому зберегти скріншот "стрічки часу".

Обов'язково! Додати гіперпосилання на вашу "стрічку часу".

4. Для роботи з інтерактивними картами можна скористатися наступними онлайн сервісами:

<http://av-gps.com/getlocation/> , <http://wikimapia.org/>,

<https://www.google.ru/maps/> або <http://maps.yandex.ua>

Відповідь надсилати у вигляді зображення (скріншот карти - клавіша Print Screen),

яке вставити в текстове поле відповіді або прикріплити файл, у якому зберегти скріншот карти.

Додати гіперпосилання на карту.

Рис. 5. Інструкція до завдання

З появою Веб-квесту значно зросла зацікавленість студентів самостійною роботою, їх мотивація щодо необхідності отримання не уявних, а реальних компетенцій з використання ІКТ.

Отже, така організація самостійної роботи студентів має ряд переваг, а саме:

- широке використання пошукових, проблемних методів;
- удосконалення прийомів використання отриманих знань в спільній та індивідуальній діяльності;
- розвиток не лише самостійного мислення, але й культура спілкування, вміння виконувати різні соціальні ролі у спільній діяльності;
- формування вмінь використання сучасних інструментів ІКТ;
- система Moodle дає можливість ефективно організувати контроль над виконанням самостійних завдань.

Література:

1. Діордященко.О.В. Самостійна робота студентів у ВНЗ // Педагогические науки / Проблемы подготовки специалистов [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/ONG_2006/Pedagogica/17894.doc.htm
2. Желізняк Л.Д. Технологія „Веб-квест” на уроках інформатики. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/
3. Кононець Н. В. Педагогічні інновації вищої школи: ресурсно-орієнтоване навчання / Н.В. Кононець // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Полтава, 2012.– Вип. 54.– С. 76–80.
4. Степанов В. П. Методическое руководство для преподавателя СДО «Moodle»: Методические рекомендации. /В.П.Степанов, Е.В. Пономаренко – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2010. – 168 с.